

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 469

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 21 mai 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
144.	— Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Emiratelor Arabe Unite privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022	2
871.	— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Emiratelor Arabe Unite privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022	2
★		
874.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Serviciul Credincios</i>	3
875.	— Decret privind conferirea Ordinului <i>Meritul Cultural</i>	3–4
876.	— Decret privind conferirea Ordinului <i>Meritul Cultural</i>	4
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
36.	— Hotărâre privind modificarea Regulamentului Camerei Deputaților	5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 13 din 25 martie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	6–12
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ		
7.	— Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative	13–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României
și Guvernul Emiratelor Arabe Unite privind cooperarea
în domeniul militar, semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Emiratelor Arabe Unite privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022.

Art. 2. — Acordul conține informații clasificate și se comunică doar instituțiilor interesate.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT SIMONIS

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
VIRGIL GURAN

București, 21 mai 2024.
Nr. 144.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind promulgarea Legii pentru ratificarea
Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Emiratelor
Arabe Unite privind cooperarea în domeniul militar,
semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Emiratelor Arabe Unite privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Abu Dhabi la 22 iunie 2022, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 21 mai 2024.
Nr. 871.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului Național *Serviciul Credincios*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare, cu prilejul Zilei Internaționale pentru Diversitate Culturală, în semn de înaltă apreciere pentru competența și profesionalismul dovedite, de-a lungul timpului, la conservarea și promovarea patrimoniului cultural național, pentru implicarea activă în organizarea unor evenimente culturale de înaltă ținută și ecou internațional,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer* doamnei Popoiu Paulina, manager, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”.

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler* domnului Nițulescu Virgil-Ștefan, manager, Muzeul Național al Țăranului Român.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

București, 21 mai 2024.

Nr. 874.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului *Meritul Cultural*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1), alin. (2) lit. c) și alin. (3) și ale art. 7 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 8/2003 privind Ordinul *Meritul Cultural* și Medalia *Meritul Cultural*, cu modificările ulterioare, cu prilejul Zilei Internaționale pentru Diversitate Culturală, în semn de apreciere pentru contribuția avută la promovarea valorilor culturii noastre naționale ca patrimoniu comun al umanității și element fundamental al dialogului intercultural, factor al păcii și progresului social,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, Categoria D — „Arta spectacolului”:

— domnului Georgescu Lucian-Mălin, scenarist, profesor universitar doctor, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București;

— domnului Giurgiu Tudor-Flaviu, regizor.

Art. 2. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, Categoria E — „Patrimoniul cultural național”, domnului Ilie Cornel-Constantin, istoric, director adjunct, Muzeul Național de Istorie a României.

Art. 3. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, Categoria F — „Promovarea culturii”, doamnei Croitoru Carmen, expert cultural, conferențiar universitar doctor, director general al Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 21 mai 2024.
Nr. 875.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului *Meritul Cultural*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 7 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 8/2003 privind Ordinul *Meritul Cultural* și Medalia *Meritul Cultural*, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Internaționale pentru Diversitate Culturală, în semn de apreciere pentru contribuția avută la promovarea valorilor culturii noastre naționale ca patrimoniu comun al umanității și element fundamental al dialogului intercultural, factor al păcii și progresului social,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, Categoria B — „Muzica”, domnului Bocșa Ioan, profesor universitar doctor la Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca.

Art. 2. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, Categoria F — „Promovarea culturii”, doamnei Tudor Marieta-Iuliana, producător și prezentator de televiziune.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

București, 21 mai 2024.
Nr. 876.

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE
privind modificarea Regulamentului Camerei Deputaților

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 26 ianuarie 2024, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 215, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 215. — (1) Petițiile primite și înregistrate la registratura Camerei Deputaților se repartizează spre dezbateră și soluționare Comisiei pentru cercetarea abuzurilor, corupției și pentru petiții și comisiei permanente competente potrivit obiectului petiției.”

2. La articolul 216, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 216. — (1) Comisia sesizată decide în termen de cel mult 30 de zile dacă va soluționa petiția, o va înainta către alt compartiment, o va trimite unei autorități sau instituții publice competente sau o va clasa.”

3. La articolul 217, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Autoritățile și instituțiile publice care au primit petiții spre soluționare sunt obligate să transmită comisiei soluțiile adoptate, în termen de 30 de zile de la primirea petiției.”

Art. II. — Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 26 ianuarie 2024, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 21 mai 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT SIMONIS

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 13

din 25 martie 2024

Dosar nr. 20/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele delegat al Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Carmen Sandu-Necula	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina-Elena Vladu-Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Bogdan Cristea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 20/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți, în Dosarul nr. 9.306/212/2021.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți a dispus, prin Încheierea din 29 iunie 2023, în Dosarul nr. 9.306/212/2021, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *în interpretarea dispozițiilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, capătul de cerere având ca obiect și cererea de înghețare (stabilizare) a cursului de schimb valutar la valoarea acestuia de la data încheierii unor contracte între profesioniști și consumatori, întemeiat juridic pe dispozițiile art. 970 din Codul civil din 1864 și Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017 (Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016), se circumscrie cererilor pronunțate în materia protecției consumatorilor și este sau nu supusă căii de atac a recursului?*

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 5 ianuarie 2024, cu nr. 20/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 25 martie 2024.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

10. Codul de procedură civilă

Art. 483. — „(...) (2) Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—j3), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile pronunțate în materia protecției consumatorilor, a asigurărilor, precum și în cele ce decurg din aplicarea Legii

nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. De asemenea nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului

11. Prin *cererea de chemare în judecată* înregistrată pe rolul Judecătoria Constanța — Secția civilă, la data de 6 aprilie 2021, cu nr. 9.306/212/2021, reclamantul X a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâta Y BANK ROMÂNIA — S.A., ca prin hotărârea ce va pronunța:

— să constate caracterul abuziv al clauzelor inserate la art. 5.2 din contractul de credit pentru nevoi personale din data de 5 septembrie 2008, garantat cu ipotecă;

— să oblige pârâta la eliminarea acestor clauze;

— să oblige pârâta la restituirea sumelor achitate în baza acestor clauze, actualizate cu dobânda legală calculată de la data achitării fiecărei sume și până la data restituirii efective;

— să dispună stabilizarea cursului de schimb valutar CHF—RON la valoarea de la data încheierii contractului și efectuarea plăților la cursul valutar de la data încheierii acestuia, curs care să fie valabil pe toată perioada derulării sale.

12. Prin *Sentința civilă nr. 9.894 din 10 septembrie 2021*, Judecătoria Constanța — Secția civilă a admis în parte cererea de chemare în judecată, a constatat caracterul abuziv al clauzei prevăzute la art. 5.2, în întregul său, a anulat această clauză ca fiind abuzivă, a obligat pârâta la restituirea către reclamant a sumelor de bani încasate în baza clauzei anulate, precum și la plata către reclamant a dobânzilor legale penalizatoare aferente sumelor de bani încasate în baza clauzelor constatate și anulate ca fiind abuzive, pe măsura încasării lor, de la data încasării și până la data restituirii integrale a sumelor încasate în mod abuziv. A respins în rest acțiunea, ca neîntemeiată.

13. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că prevederile art. 5.2 din contractul de credit nu sunt clare, fără echivoc, ci permit pârâtei să modifice discreționar rata dobânzii curente pentru motive necunoscute de reclamant, care scapă aprecierii acestuia și eventualului control al instanței, contrar principiului bunei-credințe, și creând un vădit dezechilibru contractual, reprezentând astfel o clauză abuzivă în sensul dispozițiilor art. 1 lit. a) din anexa la Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 193/2000*).

14. Referitor la pretinsa clauză de risc valutar și la solicitarea de stabilizare a cursului de schimb a reținut că nu există o normă națională care să permită înlocuirea clauzei care prevede efectuarea plăților în moneda în care a fost acordat creditul cu o dispoziție suplativă de drept național și care să aibă conținutul dorit de reclamant. Față de stadiul actual al jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și al legislației naționale, chiar și în situația în care s-ar fi constatat caracterul abuziv al clauzei de risc valutar, modificarea dorită de reclamant nu ar putea fi realizată prin intermediul instanței, ci doar pe calea negocierii între cele două părți contractuale.

15. Cu privire la solicitarea reclamantului de aplicare a teoriei impreviziunii, instanța a reținut că, în niciun caz, nu s-ar putea aplica teoria impreviziunii în modalitatea solicitată, respectiv stabilizarea (înghețarea) cursului de schimb CHF—leu la momentul semnării contractului, care să fie valabil pe toată perioada derulării sale. Aceasta întrucât teoria impreviziunii are scopul de a reajusta drepturile și obligațiile părților, întinderea acestora. Or, prin modul de formulare a acestui capăt de cerere nu se tinde spre un astfel de scop, ci spre dezechilibrarea contractului în defavoarea pârâtei, deși nicio dispoziție legală sau o clauză contractuală nu o legitimează în acest sens. Instanța de fond a concluzionat că riscul valutar nu este

rezultatul unui abuz comis de bancă, ci rezultatul evoluției pe piață a monedei creditului.

16. *Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul*, solicitând schimbarea în parte a sentinței atacate și, în consecință, stabilizarea cursului de schimb valutar CHF—RON la valoarea de la data încheierii contractului de credit pentru nevoi personale din 5 septembrie 2008, precum și efectuarea plăților la cursul valutar de la data încheierii acestui contract, curs care să fie valabil pe toată perioada derulării contractului, cu cheltuieli de judecată.

17. Prin *întâmpinare*, intimata-pârâta a solicitat respingerea apelului, ca neîntemeiat, arătând că regula generală aplicabilă în materia împrumutului de consumație este înscrisă în art. 1584 din Codul civil din 1864 (drept comun aplicabil contractelor de credit, pe lângă legislația specială). Situația din cauză nu justifică aplicarea teoriei impreviziunii pentru exonerarea împrumutatului de la respectarea clauzei de risc valutar, având în vedere că obligația de restituire a creditului în moneda în care a fost acordat este justă și conformă cu dispozițiile legale aflate în vigoare atât la data încheierii contractului, cât și la data sesizării instanței cu cauza de față.

18. Din acest punct de vedere, solicitarea de înghețare a cursului de schimb valutar este nelegală și inechitabilă, împrumutatul urmărind transformarea unui credit acordat în monedă străină într-un credit în lei, dar și transferarea întregului risc valutar în sarcina băncii. Or, conform dispozițiilor art. 969 din Codul civil din 1864, contractul valabil încheiat între părți are putere de lege, neputând fi modificat de instanță în funcție doar de voința uneia dintre părți.

19. Prin *Decizia civilă nr. 228 din 10 februarie 2022*, *Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă* a respins, ca neîntemeiat, apelul.

20. *Împotriva acestei decizii a formulat recurs apelantul-reclamant*, susținând că, în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor impreviziunii, această cerere trebuie soluționată prin raportare la considerentele reținute în cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, că instanța de apel ar fi trebuit să analizeze și să aprecieze asupra a două aspecte: pe de-o parte, dacă evenimentul survenit ulterior încheierii contractului, ce a determinat această creștere, nu putea fi prevăzut în mod rezonabil la data încheierii contractului în privința amplitudinii și efectelor sale; pe de altă parte, dacă această creștere face excesiv de oneroasă executarea obligațiilor consumatorului. În acest sens, a redat cele reținute prin Decizia Curții Constituționale nr. 415 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 12 septembrie 2018 (*Decizia Curții Constituționale nr. 415 din 19 iunie 2018*).

21. În ședința publică din 14 decembrie 2022, instanța de recurs a invocat, din oficiu, excepția inadmisibilității recursului, față de dispozițiile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, din perspectiva încadrării acțiunii în materia protecției consumatorilor.

22. Recurentul-reclamant a depuse note scrise, solicitând respingerea excepției inadmisibilității. A arătat că a formulat apel și, ulterior, recurs numai împotriva soluției de respingere a capătului de cerere privind înghețarea (stabilizarea) cursului de schimb valutar la valoarea de la data încheierii contractului și efectuarea plăților la cursul de la acea dată. A susținut că acest capăt de cerere nu se încadrează în materia protecției consumatorilor, ci se întemeiază pe dispozițiile Codului civil.

23. Prin Încheierea din 5 aprilie 2023, curtea a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept privind admisibilitatea recursului, citând părțile în vederea formulării unui punct de vedere. Acestea nu au răspuns solicitării instanței.

24. Prin Încheierea de ședință din 29 iunie 2023, sesizarea a fost considerată admisibilă și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

25. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

26. Astfel, cauza este în curs de judecată, în fața instanței de recurs — Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți, competentă material și teritorial să judece calea de atac declarată și care judecă în ultimă instanță.

27. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă depinde chiar soluționarea fondului cauzei, ca urmare a admisibilității căii de atac. Conform practicii Înaltei Curți de Casație și Justiție, noțiunea de soluționare pe fond a cauzei trebuie înțeleasă *lato sensu*, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei, condiție îndeplinită în speță.

28. Este îndeplinită și condiția noutății, întrucât problema de drept nu a fost analizată în doctrina de specialitate, iar în urma consultării jurisprudenței s-au identificat soluții atât de admisibilitate a recursului, cât și de inadmisibilitate.

29. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum rezultă din datele publice afișate pe portalul de internet al acesteia.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

30. Părțile nu au exprimat puncte de vedere asupra chestiunii de drept, nici în fața instanței de trimitere și nici după comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Completul de judecată investit cu soluționarea recursului în Dosarul nr. 9.306/212/2021 a reținut că, în virtutea principiului legalității căii de atac, consacrat legislativ prin art. 457 alin. (1) din Codul de procedură civilă, „*Hotărârea judecătorească este supusă numai căilor de atac prevăzute de lege, în condițiile și termenele stabilite de aceasta, indiferent de mențiunile din dispozițivul ei*”.

32. Admisibilitatea recursului, cale de atac extraordinară care urmărește să supună instanței competente examinarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile, se verifică în raport cu art. 483 din Codul de procedură civilă, potrivit căruia: „(1) Hotărârile date în apel, cele date, potrivit legii, fără drept de apel, precum și alte hotărâri în cazurile expres prevăzute de lege sunt supuse recursului. (2) Nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—j³), în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile pronunțate în materia protecției consumatorilor (s.n.), a asigurărilor, precum și în cele ce decurg din aplicarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. De asemenea nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului. (...)”

33. Problema în discuție a luat naștere ca urmare a formulării acțiunilor având ca obiect constatarea clauzelor abuzive din contractele de credit bancar încheiate ulterior anului 2007, în care este formulat și un capăt de cerere prin care se solicită să se dispună înghețarea (stabilizarea) cursului de schimb valutar (CHF/RON sau altă monedă) la valoarea de la data încheierii contractului. Acest capăt de cerere, privind înghețarea cursului de schimb, este întemeiat atât pe Legea nr. 193/2000, cât și pe teoria impreviziunii, astfel cum a rezultat aplicarea acesteia și contractelor de credit încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016.

34. Prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Legea nr. 310/2018), art. 483 alin. (2) a fost modificat, fiind excluse de la admisibilitatea recursului hotărârile pronunțate asupra cererilor în materia protecției consumatorilor.

35. În cadrul completului de judecată au fost exprimate două opinii asupra admisibilității căii de atac a recursului în ceea ce privește capătul de cerere având ca obiect înghețarea (stabilizarea) cursului de schimb valutar la valoarea acestuia de la data încheierii contractului de credit, acesta fiind singurul capăt de cerere din cele deduse judecării în fața instanțelor de fond și apel care face obiectul criticilor în recurs, iar decizia din apel a fost pronunțată cu mențiunea „definitivă”.

36. Într-una dintre opinii, capătul de cerere privind teoria impreviziunii, văzut de sine stătător, se întemeiază pe dispozițiile Codului civil din 1864, nu pe legislația de protecție a consumatorilor, astfel că nu este exclus de la admisibilitatea căii de atac a recursului.

37. În altă opinie, capătul de cerere respectiv se circumscrie materiei protecției consumatorilor, întrucât privește un contract de credit încheiat între o bancă și un împrumutat consumator, acesta din urmă solicitând protecția instanței de judecată prin prisma calității sale de consumator. Se au în vedere și specificul instituției impreviziunii în cadrul contractelor de credit bancar, precum și faptul că solicitarea de aplicare a teoriei impreviziunii în sensul înghețării cursului de schimb valutar de la momentul încheierii contractului, curs care să își producă efectele și pe viitor, a fost formulată alături de invocarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, acțiunea având un caracter unitar, specific materiei.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

38. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești având ca obiect întreaga materie a clauzelor abuzive, precum și opinii teoretice.

39. În analiza chestiunii de drept pendinte, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a avut în vedere doar acele hotărâri judecătorești pronunțate în acțiunile declanșate după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018, acțiuni ce vizează, între altele, și clauza de risc valutar, solicitându-se înghețarea cursului de schimb la nivelul de la data încheierii contractului de credit, prin invocarea teoriei impreviziunii, astfel cum este cauza în care s-a formulat întrebarea prealabilă, constatând existența unei jurisprudențe unitare.

40. Instanțele au apreciat că o cerere cu un astfel de obiect, întemeiată juridic pe dispozițiile art. 970 din Codul civil din 1864 și pe Decizia Curții Constituționale a României nr. 623 din 25 octombrie 2016, se circumscrie cererilor pronunțate în materia protecției consumatorilor și nu este supusă căii de atac a recursului, conform dispozițiilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

41. În acest sens s-au pronunțat Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă (Decizia nr. 289 din 19 mai 2021), Tribunalul Covasna — Secția civilă (Decizia nr. 616/A din 7 noiembrie 2019), Curtea de Apel Brașov — Secția civilă (Decizia nr. 65/R din 16 februarie 2023), Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă (Decizia nr. 1.193 din 14 septembrie 2022), Tribunalul Ialomița — Secția civilă (Decizia nr. 1.088 din 10 octombrie 2023), Curtea de Apel Iași — Secția civilă (Decizia nr. 654 din 7 iunie 2023), Tribunalul Botoșani — Secția a II-a civilă (deciziile nr. 342 din 20 octombrie 2021, nr. 276 din 23 septembrie 2021, nr. 16 din 12 mai 2022, nr. 280 din 13 octombrie 2022), Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.017 din 2 noiembrie 2022), Tribunalul Specializat Argeș (deciziile nr. 649 din 16 septembrie 2022, nr. 682 din 10 octombrie 2022, nr. 228 din 3 aprilie 2023), Curtea de Apel Suceava — Secția a II-a civilă (Decizia nr. 266 din 11 noiembrie 2022).

42. Au fost exprimate și opinii teoretice contrare, care nu au fost concretizate în hotărâri judecătorești, în sensul că acțiunea având ca obiect și cererea de înghețare (stabilizare) a cursului de schimb valutar la valoarea acestuia de la data încheierii unor contracte între profesioniști și consumatori este guvernată de dispozițiile Codului civil din 1864, din perspectiva aplicării legii în timp, fiind o acțiune distinctă, care nu poate fi asimilată cererilor în materia protecției consumatorilor.

43. În acest sens au opinat o parte a judecătorilor Tribunalului București, o parte a judecătorilor Secției a II-a civile a Curții de Apel Constanța, judecătorii Secției de insolvență, societăți, concurență neloială și litigii decurgând din exploatarea unor întreprinderi a Curții de Apel Timișoara, în majoritate.

44. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

45. Prin *Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 77/2016*), sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii.

46. Instanța de contencios constituțional a reținut următoarele argumente:

„119. (...) *singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia. Curtea mai reiterează faptul că, față de cadrul legal existent la data încheierii contractelor de credit, prevederile legale criticate trebuie să se aplice doar debitorilor care, deși au acționat cu bună-credință, în conformitate cu prevederile art. 57 din Constituție, nu își mai pot îndeplini obligațiile ce rezultă din contractele de credit în urma intervenirii unui eveniment exterior și pe care nu l-au putut prevedea la data încheierii contractului de credit.*

120. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile art. 11 teza întâi raportate la cele ale art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale numai

în măsura în care instanța judecătorească, în condițiile manifestării opoziției creditorului, poate și trebuie să facă aplicarea teoriei impreviziunii la contractele în derulare. Astfel, din punct de vedere procedural, instanța judecătorească, în condițiile formulării contestației de către creditor sau a acțiunii în constatare de către debitor, va verifica îndeplinirea condiției notificării creditorului conform celor prevăzute de Legea nr. 77/2016, îndeplinirea criteriilor prevăzute de art. 4 din lege, aplicând în mod obligatoriu teoria impreviziunii în cadrul art. 7 din lege, respectiv art. 8 ori în cadrul art. 9 din aceeași lege.

121. *Instanța judecătorească care, în condițiile legii, este independentă în aprecierea sa va putea face aplicarea impreviziunii până la limita superioară impusă de Legea nr. 77/2016 (predarea imobilului și ștergerea datoriilor principale și accesorii). Cu alte cuvinte, în lipsa acordului părților și în temeiul art. 969 și art. 970 din Codul civil din 1864, respectiv al Legii nr. 77/2016, instanța judecătorească va pronunța o hotărâre prin care va dispune fie adaptarea contractului în forma pe care o decide, fie încetarea sa.*”

47. De asemenea, prin *Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate formulată și a constatat că dispozițiile articolului unic pct. 2 [cu referire la art. 4 alin. (11)], pct. 3 [cu referire la art. 4 alin. (3) și (4)], pct. 6 [cu referire la art. 7 alin. (11)], pct. 8 [cu referire la art. 7 alin. (5)] și pct. 9 [cu referire la art. 8 alin. (5) teza a doua] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite sunt neconstituționale.

48. Relevant este considerentul din paragraful 94 din decizie, potrivit căruia „(...) *Curtea constată că un element subiectiv, și anume dezechilibrul contractual, chiar semnificativ/excesiv/major, nu poate în sine constitui un reper pentru reglementarea unei prezumții legale, întrucât probarea dezechilibrului contractual semnificativ/excesiv/major probează cazul de impreviziune și face inutilă folosirea unei prezumții pentru a proba în mod tardiv același lucru. Se încalcă, astfel, cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție.*”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

49. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, lipsind cerința referitoare la existența unei veritabile probleme de drept, precum și condiția noutății.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

50. Dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă reglementează mai multe condiții cumulative de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de unificare a practicii judiciare pe calea hotărârii prealabile, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

— cauza ce face obiectul judecății să se afle în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, a curții de apel sau a tribunalului investit să soluționeze cauza;

— instanța de trimitere să fie investită cu soluționarea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;

— Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept și aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

51. Textul de lege impune ca, înainte de a se trece la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul dezbaterii, să fie verificată împrejurarea dacă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept este aptă să asigure îndeplinirea funcției pentru care a fost concepută, respectiv aceea de a pronunța o decizie interpretativă de principiu cu scopul de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare la nivel național (control *a priori*).

52. Această finalitate impune o evaluare a tuturor circumstanțelor care configurează sesizarea, dar și a condițiilor care permit declanșarea mecanismului de interpretare.

53. Examinarea condițiilor impuse cumulativ de textul art. 519 din Codul de procedură civilă pune în evidență faptul că, în cazul concret al sesizării de față, sunt îndeplinite doar în parte cerințele legale enunțate anterior pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

54. Astfel, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate legate de titularul sesizării și de stadiul soluționării pricinii în care sesizarea a fost promovată, în sensul că titularul sesizării este curtea de apel, în cazul de față Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți, care a fost investită cu soluționarea căii de atac a recursului împotriva Deciziei civile nr. 228 din 10 februarie 2022, pronunțată în apel de Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 9.306/212/2021, având ca obiect acțiune în constatare — obligație de a face, respectiv:

- să se constate caracterul abuziv al clauzelor inserate la art. 5.2 din contractul de credit pentru nevoi personale din data de 5 septembrie 2008, garantat cu ipotecă;

- să fie obligată părta la eliminarea acestor clauze;

- să fie obligată părta la restituirea sumelor achitate în baza acestor clauze, actualizate cu dobânda legală calculată de la data achitării fiecărei sume și până la data restituirii efective;

- să se dispună stabilizarea cursului de schimb valutar CHF-RON la valoarea de la data încheierii contractului și efectuarea plăților la cursul valutar de la data încheierii acestuia, curs care să fie valabil pe toată perioada derulării sale.

55. Se reține totodată că problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici nu s-a statuat anterior asupra acesteia printr-o hotărâre obligatorie pentru instanțe pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind astfel îndeplinită o altă condiție de admisibilitate impusă de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

56. Prin urmare, prezenta sesizare îndeplinește condițiile de ordin procedural impuse de art. 519 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel încât, în continuare, trebuie să se stabilească dacă problema de drept ridicată de către instanța de sesizare este o veritabilă chestiune de drept și dacă această chestiune de drept are caracter de noutate.

57. Cât privește necesitatea existenței unei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat în mod constant în jurisprudența sa că, pentru a se putea vorbi despre existența unei chestiuni de drept, este necesar ca problema de drept supusă interpretării să fie una veritabilă, să prezinte o dificultate suficient de mare, legată de posibilitatea de a interpreta în mod diferit un text de lege, fie pentru că acesta este lacunar, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale.

58. Chestiunea de drept trebuie să fie una reală și veritabilă, o atare condiție fiind îndeplinită doar atunci când norma de drept supusă interpretării este îndoielnică, lacunară sau neclară, fiind susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și, în

consecință, să creeze practică neunitară. Așadar, nu orice chestiune de drept poate să fie supusă interpretării prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai acele dispoziții legale care au caracter precar, dual sau complex, putând da naștere unor interpretări divergente.

59. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă pe fond a cauzei în discuție, afectând astfel actul de justiție pe care instanța inferioară este chemată să îl efectueze în mod direct și efectiv, rol care este consacrat la nivel constituțional.

60. Caracterul veritabil al chestiunii de drept trebuie să rezulte din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere, întrucât completul de judecată investit cu soluționarea pricinii este ținut, în primul rând, să stabilească dacă este o problemă de interpretare care să reprezinte o oarecare dificultate și care implică riscul unor interpretări diferite ulterioare în practica judiciară.

61. Prin urmare, încheierea de sesizare trebuie să releve opiniile judecătorilor din complet asupra respectivei chestiuni de drept, asupra diferitelor variante de interpretare posibile, cu argumentele aferente fiecărei opinii, iar în final să conțină opțiunea provizorie a completului pentru o dezlegare pe care o consideră preferabilă, toate acestea pentru justificarea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței consacrat de dispozițiile art. 519—521 din Codul de procedură civilă.

62. O atare exigență legală a fost subliniată în mod constant în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, considerându-se imperios necesar ca punctul de vedere al instanței de trimitere să cuprindă o argumentare temeinică asupra admisibilității sesizării nu numai sub aspectul condițiilor de procedură, cât mai ales sub aspectul circumstanțierii condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei (de exemplu, deciziile nr. 20 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 5 august 2015; nr. 31 din 19 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015; nr. 21 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 4 octombrie 2016 etc.).

63. Din verificarea încheierii din data de 29 iunie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți, în Dosarul nr. 9.306/212/2021, prin care s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea de principiu a chestiunii de drept în discuție, rezultă că instanța de recurs legal investită cu soluționarea procesului nu a învederat condițiile în care poate fi reținută existența unei probleme de drept, a unei chestiuni veritabile și complexe, în măsură să justifice o interpretare de principiu a legii incidente cerută instanței supreme.

64. Astfel, încheierea de sesizare nu cuprinde nicio argumentare cu privire la caracterul îndoielnic, lacunar sau neclar al prevederilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă și nici opțiunea provizorie a judecătorilor instanței de sesizare cu privire la modul în care ar trebui interpretate aceste dispoziții legale, instanța de trimitere mărginindu-se la reiterarea pur formală a cerințelor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă și la redarea celor două opinii formate în cadrul completului de judecată — opinia privind inadmisibilitatea recursului prin raportare la dispozițiile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură și la caracterul unitar al acțiunii întemeiate pe dispozițiile legale din materia protecției consumatorului și, respectiv, opinia privind admisibilitatea recursului, întrucât capătul de cerere privind înghețarea cursului de schimb la data încheierii contractului de credit se întemeiază atât pe Legea nr. 193/2000, cât și pe Codul civil, fără a argumenta în ce constă dificultatea de interpretare a normei menționate.

65. După enunțarea celor două opinii ale membrilor completului de judecată al instanței de trimitere, fără relevarea dificultății de interpretare a textului ce face obiectul interpretării și a argumentelor pe care se întemeiază fiecare opinie, instanța de sesizare conchide în dispozitivul încheierii prin care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție că art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă trebuie interpretat de instanța supremă sub aspectul aplicării/neaplicării în cauză, întrucât capătul de cerere prin care se solicită înghețarea cursului de schimb valutar la data încheierii contractului de credit este întemeiat pe dispozițiile art. 970 din Codul civil din 1864 și pe Decizia Curții Constituționale a României nr. 623 din 25 octombrie 2016 și, prin urmare, se pune problema dacă o atare cerere mai poate fi calificată drept o cerere aparținând materiei protecției consumatorilor.

66. Din încheierea instanței de trimitere rezultă că nu este vorba despre o autentică problemă de drept, ci, mai degrabă, de o dificultate a instanței de judecată de a-și forma convingerea și de a da o calificare juridică unei anumite cereri ca fiind sau nu o cerere de protecție a consumatorului. Întrucât calificarea acțiunii ține de împrejurările speței și de aplicarea de către instanța de fond a principiilor fundamentale ale procesului civil, în special a principiului disponibilității și a principiului rolului activ al instanței de judecată în aflarea adevărului, aspecte care țin de competența instanței de judecată și de rolul acesteia în soluționarea directă și efectivă a cererilor cu care este investită, asemenea chestiuni nu pot primi o dezlegare la nivel de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile în procedura reglementată de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

67. Totodată, din formularea de către instanța de trimitere a chestiunii cu care a sesizat instanța supremă rezultă că se urmărește să se obțină o anumită interpretare a considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, care s-a pronunțat cu privire la impreviziune în contextul Legii nr. 77/2016.

68. Probabil că instanța de trimitere a avut în vedere distincția pe care Curtea Constituțională a făcut-o între impreviziunea de drept comun și impreviziunea specială, adică o impreviziune subiectivă, prin raportare la criteriile de impreviziune reglementate de normele Legii nr. 77/2016, însă considerentele deciziei instanței de contencios constituțional, parte a ordinii juridice normative, cuprind reperele necesare pentru soluționarea cauzei cu care era investită.

69. În speță, nu este posibilă declanșarea mecanismului de unificare reprezentat de sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, întrucât nu este îndeplinită nici cerința de admisibilitate privind noutatea chestiunii de drept cu care a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție, cerință de admisibilitate distinctă de aceea a nepronunțării anterioare a instanței supreme asupra respectivei chestiuni de drept ori de aceea a inexistenței unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare cu privire la problema de drept supusă interpretării.

70. Întrucât Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „noutate” a chestiunii de drept ivite în fața instanței de sesizare, verificarea acestei condiții aparține exclusiv completului investit cu soluționarea sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, prin exercitarea dreptului de apreciere al judecătorilor ce fac parte din acest complet, astfel cum instanța supremă a hotărât în mod constant în bogata sa jurisprudență, relevante fiind din acest punct de vedere deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 691 din 22 septembrie 2014; nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; nr. 14 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 1 octombrie 2015 etc.

71. În jurisprudența sa anterioară, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că cerința noutății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, astfel încât nu există practică judiciară pe această problemă de drept sau practica judiciară este incipientă, instanțele neavând încă posibilitatea să dea o interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial a acestei chestiuni de drept ori în situația în care se impun anumite clarificări într-un context legislativ nou sau modificat față de cel anterior, context care să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept supuse interpretării.

72. Această definiție a noțiunii de noutate a chestiunii de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție se regăsește în deciziile nr. 3 din 14 aprilie 2014 și nr. 13 din 8 iunie 2015, anterior amintite, în Decizia nr. 41 din 21 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 10 februarie 2017 etc.

73. În analiza chestiunii de drept pendinte, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a avut în vedere doar acele hotărâri judecătorești pronunțate în acțiunile declanșate după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018, acțiuni ce vizează, între altele, și clauza de risc valutar, solicitându-se înghețarea cursului de schimb la nivelul de la data încheierii contractului de credit, prin invocarea teoriei impreviziunii, astfel cum este cauza în care s-a formulat întrebarea prealabilă. Se reține conturarea unei jurisprudențe unitare în legătură cu chestiunea de drept supusă dezlegării, astfel încât nu mai este posibilă activarea mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile, întrucât scopul preîntâmpinării practicii neunitare nu mai poate fi atins, chestiunea de drept nefiind nouă, ci dimpotrivă, găsindu-și o rezolvare unitară în jurisprudența instanțelor naționale care au fost investite cu soluționarea acestui tip de cauze.

74. Se reține astfel că instanțele au pronunțat hotărâri definitive în apel în cauze similare celei care face obiectul prezentei sesizări, adică în care reclamantii au solicitat constatarea caracterului abuziv al unor clauze din contractele de credit, precum și înghețarea (stabilizarea) cursului de schimb la nivelul de la momentul încheierii contractului de credit, prin aplicarea teoriei impreviziunii, apreciind că sunt aplicabile dispozițiile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, fiind vorba despre o acțiune în protecția consumatorului, care nu este supusă recursului.

75. Instanța de sesizare a motivat îndeplinirea condiției de noutate a chestiunii de drept a cărei lămurire se cere prin faptul că problema de drept nu a fost analizată în doctrina de specialitate, iar în urma consultării jurisprudenței s-ar fi identificat soluții atât de admisibilitate a recursului, cât și de inadmisibilitate a acestuia, fără însă să fie atașate asemenea hotărâri care să confirme dualitatea de interpretare.

76. În plus, practica judecătorească atașată la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu relevă existența acestei duble interpretări — deciziile pronunțate de către tribunale și curți de apel în soluționarea apelului în cauze identice fiind pronunțate cu mențiunea „definitivă”.

77. Datele problemei nu se modifică în ipoteza în care Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-ar raporta la pronunțarea în cadrul ordinii juridice naționale a Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, decizie la care face referire prezenta sesizare și prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11

teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016, dispoziții pe care instanța de contencios constituțional le-a declarat constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la impreviziune.

78. Distinct de faptul că Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, la mai bine de 7 ani înainte de data prezentei sesizări, problema de drept care a făcut obiectul sesizării de neconstituționalitate a fost exercitarea controlului judecătorec în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor specifice impreviziunii conform art. 969 și 970 din Codul civil din 1864, pentru contractele încheiate până la data de 1 octombrie 2011, aspect ce înlătură posibilitatea reglementării unei impreviziuni aplicabile *ope legis* tuturor contractelor în derulare, cu deformarea condițiilor specifice impreviziunii.

79. Dezlegările date de Curtea Constituțională în cadrul Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016 au fost urmate de o bogată jurisprudență unitară a instanțelor naționale care au pronunțat decizii definitive în apelul declarat în cererile de chemare în judecată întemeiate pe legislația specifică protecției consumatorului, respectiv Legea nr. 193/2000, acțiuni ce vizează, între altele, și clauza de risc valutar, solicitându-se înghețarea cursului de schimb la nivelul de la data încheierii contractului de credit, prin invocarea teoriei impreviziunii.

80. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a analizat și luat în considerare doar acțiunile declanșate după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018, cu raportare la dispozițiile art. XVIII alin. (1) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, potrivit cărora: „Dispozițiile art. 483 alin. (2) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, se aplică proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2017.”

81. Problema de drept, astfel cum a fost configurată în actul de sesizare, se soluționează doar după calificarea juridică a demersului în instanță al reclamantului, calificare ce aparține competenței instanței de judecată și care se impune în contextul în care reclamantii combină argumente și temeuri juridice specifice atât dreptului comun — art. 969 și 970 din Codul civil

din 1864 sau art. 1.271 din Codul civil, în funcție de data la care a fost încheiat contractul de credit, cât și legislației speciale privind protecția consumatorului — Legea nr. 193/2000 și Legea nr. 77/2016.

82. O atare abordare a problemei de drept, astfel cum a fost enunțată, reiese din jurisprudența unitară a instanțelor naționale, curțile de apel și tribunalele pronunțând decizii definitive în apelurile judecate în cauzele întemeiate pe Legea nr. 193/2000, cauze în care, între altele, se solicită și înghețarea cursului de schimb valutar la data încheierii contractului, pentru lipsa transparenței și imprevizibilitatea riscului asumat la acea dată, similare cauzei în care s-a făcut prezenta sesizare.

83. Prin urmare, conturarea unei practici în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării determină concluzia că nu mai poate fi sesizată instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, într-o asemenea ipoteză scopul preîntâmpinării practicii neunitare nemaiputând fi atins, chestiunea de drept nefiind așadar nouă, ci dimpotrivă aceasta găsindu-și rezolvarea în jurisprudența instanțelor naționale care, investite cu soluționarea acestui tip de cauze, au pronunțat hotărâri judecătorești definitive în soluționarea apelului, făcând aplicarea art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

84. Necesitatea stabilirii elementului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită vizează asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile de prevenire a practicii judiciare neunitare și evitarea paralelismului și suprapunerii cu mecanismul recursului în interesul legii, astfel încât este evident că o atare procedură a pronunțării unei hotărâri prealabile nu este chemată să confirme o practică unitară deja existentă, consecința fiind că într-o atare situație sesizarea este inadmisibilă.

85. Orice altă interpretare ar însemna ca, în cadrul procedurii de unificare a jurisprudenței naționale prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fie în situația de a se pronunța în legătură cu o problemă de drept cu adevărat nouă, așadar o chestiune de drept care să fi generat o practică incipientă sau chiar o chestiune de drept pe care practica încă să nu se fi pronunțat, ci doar să confirme sau, după caz, să infirme o interpretare jurisprudențială deja existentă și, de multe ori, cazul în speță, consolidată prin pronunțarea unui număr semnificativ de hotărâri judecătorești. Or, printr-o atare interpretare s-ar ajunge la nesocotirea dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă în partea lor privitoare la rațiunea și condițiile pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți, în Dosarul nr. 9.306/212/2021, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea problemă de drept:

În interpretarea dispozițiilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, capătul de cerere având ca obiect și cererea de înghețare (stabilizare) a cursului de schimb valutar la valoarea acestuia de la data încheierii unor contracte între profesioniști și consumatori, întemeiat juridic pe dispozițiile art. 970 din Codul civil din 1864 și Decizia Curții Constituționale a României nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, se circumscrie cererilor pronunțate în materia protecției consumatorilor și este sau nu supus căii de atac a recursului?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 25 martie 2024.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

REGULAMENT

pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. a) și d), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile art. 1 și 3 din Legea nr. 243/2019 privind reglementarea fondurilor de investiții alternative și pentru modificarea și completarea unor acte normative, potrivit deliberărilor din ședința Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 9.05.2024,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezentul regulament.

Art. 1. — Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 335 și 335 bis din 24 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) În activitatea de autorizare, monitorizare, supraveghere și control de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., a activității F.I.A. și a administratorilor acestora se aplică prevederile regulamentelor Comisiei Europene emise în aplicarea unor prevederi din Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 1.095/2010 (DAFIA) menționate la lit. a)—d), precum și prevederile Ghidului ESMA/2013/611 privind conceptele-cheie ale Directivei AFIA.”

2. La articolul 2 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 al Comisiei din 19 decembrie 2012 de completare a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește derogările, condițiile generale de operare, depozitarii, efectul de levier, transparența și supravegherea, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013*.”

3. La articolul 2, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Fondurile de piață monetară și administratorii de fonduri de piață monetară, astfel cum sunt definiți în Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 al Parlamentului European și al Consiliului privind fondurile de piață monetară, cu modificările și completările ulterioare, au obligația respectării prevederilor Normei A.S.F. nr. 13/2018 pentru aplicarea Ghidului Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) privind scenariile de simulare a situațiilor de criză în temeiul art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 privind fondurile de piață monetară (Money-market funds), cu modificările ulterioare.”

4. La articolul 3, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) *zi lucrătoare* — zi din săptămâna de lucru (luni—vineri), mai puțin zilele libere prevăzute de Codul muncii ca sărbători legale, zilele libere stabilite de Guvernul României, precum și alte zile în care entitățile care administrează locuri de tranzacționare autorizate de A.S.F. decid să nu opereze locurile de tranzacționare administrate.”

5. După articolul 6 se introduce un nou articol, art. 61, cu următorul cuprins:

„Art. 61. — A.F.I.A. ce are în administrare un F.I.A. de tip deschis destinat investitorilor de retail are posibilitatea stabilirii, prin documentele fondului, a unor criterii de eligibilitate a investitorilor într-un mod clar, transparent și nediscriminatoriu.”

6. După articolul 18 se introduce un nou articol, art. 181, cu următorul cuprins:

„Art. 181. — (1) În cazul în care, la data depunerii cererii de retragere a autorizației unui F.I.A.C. de către A.F.I.A., F.I.A.C. nu mai are investitori ca urmare a răscumpărării de către toți investitorii a unităților de fond deținute și activele au fost lichidate în totalitate, cererea va fi însoțită de următoarele documente:

a) hotărârea organului statutar al A.F.I.A. cu privire la retragerea autorizației;

b) fundamentarea deciziei de retragere;

c) situația deținerilor F.I.A.C. certificată de depozitarul fondului;

d) raportul auditorului financiar care să certifice lichidarea activelor și stingerea tuturor obligațiilor respectivelui F.I.A.C.;

e) dovada achitării în contul A.S.F. a tarifelor stabilite conform reglementărilor în vigoare.

(2) În cazul menționat la alin. (1) nu sunt aplicabile F.I.A.C. prevederile referitoare la lichidare de la titlul IV cap. III din Regulamentul A.S.F. nr. 9/2014”.

7. La articolul 30 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) conformarea în mod corespunzător cu prevederile Legii nr. 24/2017, ale Regulamentului A.S.F. nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul A.S.F. nr. 5/2018*, și cu normele entității care administrează un loc de tranzacționare cu privire la condițiile de admitere la tranzacționare sau tranzacționării în cadrul unui loc de tranzacționare;”

8. La articolul 30, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Unitățile de fond ale F.I.A.C. de tip deschis din România nu pot fi tranzacționate în cadrul unei burse dintr-un stat terț.”

9. La articolul 31, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 31. — (1) F.I.A.C. autorizate de A.S.F. admise la tranzacționare în cadrul unui loc de tranzacționare pot realiza, la inițiativa exclusivă a A.F.I.A. care administrează respectivul F.I.A.C., operațiuni de răscumpărare din piață a unităților de fond emise în limita anuală a 10% din numărul total al unităților de fond aflate în circulație la momentul aprobării de către A.S.F. a programului de răscumpărare, în scopul unic de diminuare a diferenței negative dintre prețul de piață al unității de fond

și V.U.A.N. calculat de A.F.I.A. și certificat de depozitarul F.I.A., cu respectarea în mod corespunzător a reglementărilor A.S.F. și a celor emise de entitatea care administrează un loc de tranzacționare în cadrul căruia F.I.A.C. este admis la tranzacționare, după caz, referitoare la programele de răscumpărare derulate de emitenți.”

10. La articolul 34 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) contractul de administrare în original sau în copie conformă cu originalul, încheiat de către F.I.A.S. cu un A.F.I.A. extern autorizat de/înregistrat la A.S.F.”;

11. La articolul 34 alineatul (1), litera l) se modifică și va avea următorul cuprins:

„l) contractul încheiat cu un auditor financiar, avizat de A.S.F. conform reglementărilor emise în acest sens, în original sau în copie conformă cu originalul.”

12. La articolul 34 alineatul (2) litera a), pct. 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. ultima situație financiară anuală și, după caz, raportarea contabilă semestrială a anului curent, înregistrată la unitatea teritorială a Ministerului Finanțelor, pentru persoanele juridice române, sau la autoritatea fiscală națională din statul de origine, pentru persoanele juridice străine;”;

13. La articolul 34 alineatul (3), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) reguli privind remunerarea administratorului și dimensionarea cheltuielilor de administrare convenite A.F.I.A., în situația unui F.I.A.S. care atrage/a atras resurse financiare inclusiv de la investitori de retail.”

14. La articolul 34, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Modificările intervenite în actul constitutiv al F.I.A.S. după în vederea autorizării de către A.S.F. intră în vigoare după înregistrarea actului constitutiv la O.N.R.C. Înregistrarea modificărilor actului constitutiv la O.N.R.C. se face după autorizarea de către A.S.F. a modificării aduse acestuia.”

15. La articolul 34, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) În termen de maximum 10 zile de la data înregistrării la O.N.R.C. a modificărilor menționate la alin. (4), dar nu mai târziu de 90 de zile de la data autorizării de către A.S.F., A.F.I.A. are obligația de a transmite la A.S.F. copia certificatului de înregistrare mențiuni, respectiv copia noului certificat de înregistrare, în situația în care modificarea propusă impune eliberarea unui nou certificat.”

16. La articolul 34, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) În cazul modificării prospectului F.I.A.S. admis la tranzacționare în cadrul unui loc de tranzacționare sau unei burse dintr-un stat terț, autorizat de către A.S.F., acesta este notificat A.S.F., în termen de două zile lucrătoare de la data modificării.”

17. La articolul 36 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) în cazul fuzionării cu un F.I.A.S. absorbant, cu respectarea prevederilor Legii nr. 31/1990 și cu aprobarea prealabilă a A.S.F. anterior înregistrării noului F.I.A.S. la O.N.R.C.; prevederile prezentei litere nu se aplică F.I.A.S. înființate prin subscripție publică.”

18. La articolul 38 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) investițiile în F.I.A.S. nu sunt depozite bancare, iar instituțiile de credit, în situația în care dețin calitatea lor de acționar al unui A.F.I.A., nu oferă nicio garanție investitorului cu privire la recuperarea sumelor investite, cu excepția cazului în care prospectul F.I.A.S. conține prevederi contrare;”

19. La articolul 43, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 43. — (1) F.I.A.I.R. de tip contractual administrat de un A.F.I.A. nu poate deține o expunere totală mai mare de 50% din active pe instrumente financiare emise de persoane juridice membre ale aceluiași grup de societăți. În sensul prezentului articol, un grup de societăți este format din persoane juridice care au cel puțin un acționar/asociat comun ce deține cel puțin 33% din capitalul social al fiecărei societăți membre a grupului sau care au cel puțin un membru comun în consiliul de administrație, în cazul societăților organizate în sistem unitar, sau în directorat, în cazul societăților organizate în sistem dualist.”

20. La articolul 43, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) F.I.A.I.R. nu efectuează schimburi de instrumente financiare contra altor instrumente financiare din portofoliul acestora și nu utilizează cesiuni cu titlu gratuit a unor active nelichide din portofoliul său investițional către investitori («redemption in kind».)”

21. La articolul 43, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2), F.I.A.I.R. admise la tranzacționare pot oferi/primi alte valori mobiliare în schimbul valorilor mobiliare pe care intenționează să le cumpere/vândă în cadrul unei oferte publice de cumpărare/preluare realizată prin intermediul unei oferte publice de schimb, în conformitate cu prevederile legale aplicabile emitenților de valori mobiliare.”

22. La articolul 45, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alin. (13), cu următorul cuprins:

„(13) În cazul elementelor din activele F.I.A. care nu sunt denumite în lei, respectiv nu sunt evaluate în lei, evaluarea lunară se realizează în conformitate cu prevederile art. 130 alin. (3) lit. a) din Regulamentul A.S.F. nr. 9/2014, cu modificările și completările ulterioare.”

23. La articolul 50, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 50. — (1) În aplicarea art. 38 alin. (1) din Legea nr. 243/2019, A.F.I.A. care administrează un F.I.A.I.R. sau, după caz, consiliul de administrație/directoratul F.I.A.I.R. care se autoadministrează întocmește și transmite A.S.F. rapoartele cu privire la valorile V.A.N. și V.U.A.N. calculate de administrator și certificate de depozitar, precum și cu privire la situația detaliată a investițiilor la data de raportare, având conținutul stabilit, după caz, în funcție de forma de constituire a F.I.A.I.R., în anexa nr. 9, în cazul unui F.I.A.I.R. de tip contractual, sau în anexele nr. 10 și 11, în cazul unui F.I.A.I.R. de tip societate. Raportările privind valorile V.A.N. și V.U.A.N. calculate de administrator și certificate de depozitar, având conținutul stabilit în anexa nr. 9 sau anexa nr. 10, după caz, se transmit A.S.F. în maximum 5 sau 15 zile calendaristice de la sfârșitul perioadei pentru care se face raportarea, după caz, în funcție de frecvența oferită investitorilor pentru răscumpărarea titlurilor de participare din activul F.I.A.I.R. la inițiativa acestora. Sfârșitul perioadei de raportare se consideră a fi ultima zi calendaristică din perioada de raportare. În cazul în care ultima zi de transmitere la A.S.F. a rapoartelor nu este o zi lucrătoare, acestea sunt transmise în următoarea zi lucrătoare după această dată.

(2) A.F.I.A. publică valorile V.A.N. și V.U.A.N. din rapoartele menționate la alin. (1) conform prevederilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 243/2019.”

24. La articolul 59, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 59. — (1) În aplicarea art. 51 alin. (1) din Legea nr. 243/2019, A.F.I.A. care administrează un F.I.A.I.P. sau, după caz, consiliul de administrație/directoratul unui F.I.A. care se autoadministrează întocmește și transmite la A.S.F. rapoarte

trimestriale cu privire la valorile V.A.N. și V.U.A.N. calculate de administrator și certificate de depozitarul activelor F.I.A.I.P., precum și cu privire la situația detaliată a investițiilor la data de raportare, având conținutul stabilit în anexa nr. 9.”

25. Articolul 76 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 76. — Anexele nr. 1—11 fac parte integrantă din prezentul regulament, stabilind conținutul raportărilor către A.S.F. În scopul prelucrării automate a informațiilor primite de A.S.F., formatul de raportare este stabilit de A.S.F. prin decizie a A.S.F.”

26. În tot cuprinsul anexelor nr. 5, 9 și 11, acronimul „AOPC” se va citi „F.I.A.”.

27. În tot cuprinsul anexelor nr. 9 și 11, sintagma „pe o piață reglementată din România” se va citi „în cadrul unui loc de tranzacționare din România”.

28. În tot cuprinsul anexelor nr. 9 și 11, sintagma „pe o piață reglementată din alt stat membru” se va citi „în cadrul unui loc de tranzacționare din alt stat membru”.

29. În tot cuprinsul anexelor nr. 9 și 11, sintagma „piață reglementată dintr-un stat terț” se va citi „bursă dintr-un stat terț”.

30. La anexa nr. 2, pct. 11 și 12 se abrogă.

31. La anexa nr. 5, pct. 11 și 12 se abrogă.

32. La anexa nr. 7A, după pct. 9.3 se introduc două noi puncte, pct. 10 și 11, cu următorul cuprins:

„10. Menționarea faptului că F.I.A. permite/nu permite cesiunea cu titlu gratuit a unor active nelichide din portofoliul F.I.A. către investitori («redemption în kind»), cu aplicarea legislației civile în materie, în cazul F.I.A. speculative, care prevăd aceste mecanisme de administrare a lichidității în documentele de constituire;

11. Menționarea faptului că F.I.A. permite/nu permite utilizarea de buzunare laterale («side-pockets»), în cazul F.I.A. speculative, care prevăd aceste mecanisme de administrare a lichidității în documentele de constituire”.

37. La anexa nr. 9, „Situația valorii unitare a activului net” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Situația valorii unitare a activului net

Denumire element	Perioada curentă	Perioada corespunzătoare a anului precedent	Diferențe
Valoare activ net (din care defalcat pe clase de unități de fond) exprimată în moneda fondului (Se va completa și contravaloarea în lei dacă este exprimată la valută.)			
Număr de unități de fond/acțiuni în circulație (defalcat pe clase de unități de fond), din care deținute de: — persoane fizice; — persoane juridice.			
Valoarea unitară a activului net (defalcat pe clase de unități de fond) exprimată în moneda fondului (Se va completa și contravaloarea în lei dacă este exprimată la valută.)			
Număr de investitori (defalcat pe clase de unități de fond), din care: — persoane fizice; — persoane juridice.”			

38. În anexa nr. 11, la punctul I „Total active” din cadrul „Situației detaliate a investițiilor realizate de F.I.A. de tip societate destinat investitorilor de retail aferente perioadei de raportare”, partea introductivă a subpunctului 1.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.3. valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare admise la cota oficială a unei burse dintr-un stat terț, care operează în mod regulat și este recunoscută și deschisă publicului, aprobată de A.S.F., din care:”

39. În anexa nr. 11, la punctul I „Total active” din cadrul „Situației detaliate a investițiilor realizate de F.I.A. de tip

33. La anexa nr. 7B, după pct. 6.2 se introduc două noi puncte, pct. 7 și 8, cu următorul cuprins:

„7. Menționarea faptului că F.I.A. permite/nu permite cesiunea cu titlu gratuit a unor active nelichide din portofoliul F.I.A. către investitori («redemption în kind»), cu aplicarea legislației civile în materie, în cazul F.I.A. speculative, care prevăd aceste mecanisme de administrare a lichidității în documentele de constituire;

8. Menționarea faptului că F.I.A. permite/nu permite utilizarea de buzunare laterale («side-pockets»), în cazul F.I.A. speculative, care prevăd aceste mecanisme de administrare a lichidității în documentele de constituire”.

34. La anexa nr. 9, la punctul I „Total active” din cadrul „Raportului aferent F.I.A. de tip contractual destinate investitorilor de retail”, partea introductivă a subpunctului 1.3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1.3. valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare admise la cota oficială a unei burse dintr-un stat terț, care operează în mod regulat și este recunoscută și deschisă publicului, aprobată de A.S.F., din care:”

35. În anexa nr. 9, la punctul I „Total active” din cadrul „Raportului aferent F.I.A. de tip contractual destinate investitorilor de retail”, subpunctul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„8. Instrumente ale pieței monetare, altele decât cele tranzacționate în cadrul unui loc de tranzacționare, conform art. 35 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 243/2019 — Contracte de tip repo pe titluri de valoare”.

36. La anexa nr. 9, punctul II „Total obligații” din cadrul „Raportului aferent F.I.A. de tip contractual destinate investitorilor de retail”, după pct. 10 se introduce un nou punct, pct. 11, cu următorul cuprins:

„11. Alte obligații”.

societate destinat investitorilor de retail aferente perioadei de raportare”, partea introductivă a punctului 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„alte valori mobiliare și instrumente ale pieței monetare din care:”

40. La anexa nr. 11, punctul II „Total obligații” din cadrul „Situației detaliate a investițiilor realizate de F.I.A. de tip societate destinat investitorilor de retail aferente perioadei de raportare”, după pct. 10 se introduce un nou punct, pct. 11, cu următorul cuprins:

„11. Alte obligații”.

**41. La anexa nr. 11, „Situția valorii unitare a activului net” se modifică și va avea următorul cuprins:
„Situția valorii unitare a activului net**

Denumire element	Perioada curentă	Perioada corespunzătoare a anului precedent	Diferențe
Valoare activ net (din care defalcat pe clase de unități de fond) exprimată în moneda fondului (Se va completa și contravaloarea în lei dacă este exprimată la valută.)			
Număr de unități de fond/acțiuni în circulație (defalcat pe clase de unități de fond), din care deținute de: — persoane fizice; — persoane juridice.			
Valoarea unitară a activului net (defalcat pe clase de unități de fond) exprimată în moneda fondului (Se va completa și contravaloarea în lei dacă este exprimată la valută.)			
Număr de investitori (defalcat pe clase de unități de fond), din care: — persoane fizice; — persoane juridice.”			

42. În anexa nr. 11, la „Situția detaliată a investițiilor la data de (...)”, la punctul VIII.2, partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„Alte instrumente ale pieței monetare menționate”.

43. La anexa nr. 11, la „Situția detaliată a investițiilor la data de (...)”, titlul punctului XIII se modifică și va avea următorul cuprins:

„XIII. Instrumente ale pieței monetare, altele decât cele tranzacționate pe o piață reglementată, conform art. 35 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 243/2019”.

44. Anexa nr. 12 se abrogă.

Art. II. — Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Alexandru Petrescu

București, 14 mai 2024.
Nr. 7.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

